

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Polgáry Gyula ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Fodor András ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása iránt a Miskolci Munkaügyi Bíróságnál 5.M.845/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.801/2007/2. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.801/2007/2. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében a munkáltatói rendes felmondás jogellenességének megállapítását, és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte, eredeti munkakörben történő foglalkoztatásának mellőzésével.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2003. június 1-jétől állt az alperes alkalmazásában, házfelügyelői és pénztárosi munkakörben. A munkavállaló 2003. novemberében társasházkezelői tanfolyamra iratkozott be, melynek díját a munkáltató fizette. A felperes 2004. május 25-én az alperes utalványozása nélkül a pénztárból 25.000 forintot kifizetett a tanfolyamot szervező gazdasági társaságnak, majd a vizsgán nem jelent meg, határidőre az előírt dolgot nem készítette el. Az alperes a felperes utalványozás nélküli kifizetésére is tekintettel a pénztárosi munkakört megszüntette és a felperes felszólítás után 2004. június 11-én a pénztárat 189.061 forint összeggel átadta. A munkavállaló 2004. június 11-étől december 23-áig keresőképtelen állományban volt, majd 2005. február 5-éig szabadságát töltötte.

A felperes részére az alperes 2004. december 24-én munkaszerződés módosítására tett ajánlatot, amely szerint kizárólag takarítói feladatokat kell a jövőben ellátnia 6 órás munkaidővel, havi 40.000 forintos munkabér mellett. Ezt a felperes nem fogadta el. Távollétének idejére a munkáltató két másik takarítói munkaszerződésének megkötésével, illetve közös megegyezéssel történő módosításával oldotta meg a feladatot, majd miután a felperes a munkaszerződés módosítását nem fogadta el, a munkaviszonyát rendes felmondással megszüntette.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes által a felmondás indokaként megjelölt bizalomvesztés mögött egy valós okfolyamat húzódott, mely a felperes által történt engedélykérés és utalványozás nélküli pénzkikutatással vette kezdetét. Ezen felperesi magatartás az alperesnél a házipénztár megszüntetését eredményezte. A felperes feladata ezt követően kizárólag a takarításra korlátozódott, amelyet az alperes a felperes huzamosabb távollétében költséghatékony módon oldott meg. Az alperes sikeresen bizonyította az összefoglaló közlésben foglalt indok tényleges tartalmát, valamint azt, hogy a munkavállaló munkájára ezen bizonyított okok alapján a továbbiakban nincs szükség. A bíróság valóban fogadta el azt a tanúvallomásokkal megerősített alperesi tényelőadást, miszerint az alperes a takarítási munka átszervezésével költségmegtakarítást ért el, így álláspontja szerint nem volt elvárható a munkáltatótól a munkaviszony további fenntartása.

Mind a két fél fellebbezése folytán eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.801/2007/2. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette, fellebbezett részét helybenhagyta, és a felperest 20.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a munkáltató jogosultsága volt annak eldöntése, hogy a házi pénztárosi munkakört megszüntesse, ezáltal felperes munkaszerződés szerinti pénztárosi munkaköre megszüntetésre kerüljön. A munkaügyi perben csak az vizsgálható, hogy ezen munkáltatói rendelkezés megvalósult-e vagy sem. A felperesnek a pénztár kezelése során kifejtett tevékenysége miatt az alperes a bizalmát bizonyítottan elvesztette, ezzel okozati összefüggésben a pénztáros munkakör megszüntetésre került. Felperes a megmaradt házfelügyelői feladatot módosított munkakörben ellátni nem kívánta, így előidézte azt a helyzetet, amelyben a munkaviszonya az Mt. 89. § (3) bekezdése alapján nem volt fenntartható. Felperes akkor hivatkozhatott volna alappal „lecserélésére”, ha a házfelügyelői tevékenységét - munkaszerződés módosítási ajánlat nélkül - vette volna át más munkavállaló nyolc órás munkaidővel, és a korábbi 70.000 forintos munkabér mellett.

A felperes felülvizsgálati kérelme elsődlegesen a jogerős ítélet megváltoztatására és az alperes kereset szerinti marasztalására, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítására irányult.

A felperes álláspontja szerint olyan kifizetés történt a részéről, amelyről a munkáltató tudott, és annak érdekében szolgáló szerződés teljesítésére került az felhasználásra. A felperes a munkáltató érdekében járt el, és „egy abszolút - kifelé szabályos - indokolt” kifizetést teljesített. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a felperessel ezt megelőzően soha semmilyen probléma nem merült fel, munkáját pontosan, precízen, közmegegyezésre végezte. Hivatkozása szerint az indokolásban meghatározott bizalomvesztés általános indokolásnak minősül. Tévedett a másodfokú bíróság, amikor az egyszeri és egyedi munkavállalói jogsértést olyannak minősítette, amellyel szemben a felmondási indokolásban megjelölt bizalomvesztés összefoglaló kategóriaként alkalmazható lenne. Felperes álláspontja szerint a munkaszerződés módosítás kezdeményezése során semmilyen jogellenességet nem tanúsított akkor, amikor nem fogadta el az új munkakört és az ezzel együtt járó munkaidő csökkentést, melynek következményeként az alacsonyabb óraszám miatt alacsonyabb bérrel kellett számolnia. Ebből következően a munkáltató nem rendeltetésszerűen gyakorolta a felmondási jogát.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott.

Az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a felperes házfelügyelői tevékenysége mellett pénztáros munkakört is betöltött. Ennek során 2004. május 25-én engedély nélkül állította ki a kiadási pénztárbizonylatot, utalványozó nélkül írt alá, majd 25.000 forintot felvett és az összeget alperes nevében a P. Rt. részére befizette. A felperes felülvizsgálati kérelmében maga is elismerte, hogy a kifizetést megelőzően elmaradt az adott összeg utalványozása. Ebből következően a felperes akkor is jogellenesen járt el, ha a munkáltató egyébként tisztában volt az őt terhelő fizetési kötelezettséggel a tanfolyam díját illetően. A felperes által elkövetett magatartás értékelése során az sem volt javára értékelhető, hogy egyébként a munkájával kapcsolatban korábban nem merült fel probléma.

Alaptalan a felülvizsgálati kérelem azon hivatkozása, hogy a bizalomvesztés megjelölés általános indokolásnak minősül. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint - mint azt az elsőfokú

bíróság részletesen kifejtette - a felmondási indok pontos leírása nem feltétlenül szükséges, elégséges lehet annak összefoglaló megjelölése is (MK 95. számú állásfoglalás, BH 2003/5/211.). Az adott esetben a felperes tisztában volt a munkáltató intézkedésének okáról, tudta, hogy a „bizalomvesztés” milyen kiváltó ok miatt következett be, és annak valóságát az alperes bizonyította.

A felperes felülvizsgálati kérelmében helytállóan hivatkozott arra a következetes ítélkezési gyakorlatra, hogy a felmondásnak nem lehet indoka a munkaszerződés módosításához való hozzájárulás megtagadása (BH 2002/11/458.). Ilyenkor azonban a felmondás arra a körülményre alapítható, amely miatt a munkáltató a munkaszerződés módosítását tervezte.

Az alperesnél 2004. június 14-étől nem volt lehetséges a házipénztári be- és kifizetés. Ezzel összefüggésben a felperes pénztáros munkaköre megszűnt. A munkáltató bizonyította, hogy a felperes huzamosabb ideig tartó távolléte alatt a házfelügyelői munkakör ellátását az alperes költségtakarékosan megszervezte, ezért tett ajánlatot a felperesnek a kialakult helyzetnek megfelelően a munkaszerződés módosítására. A felperes ezt nem fogadta el, így az alperestől a továbbfoglalkoztatása nem volt elvárható, az Mt. 89. §-ára alapított felmondás pedig nem volt jogellenes. A munkáltató intézkedése nem rendeltetésellenes amiatt, hogy a megváltozott körülmények között a munkavállaló foglalkoztatását az eredeti feltételek mellett már nem kívánta biztosítani és a felmondás lehetőségével élt.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alperesnek igazolt költsége nem merült fel, ezért ebben a körben a Legfelsőbb Bíróság a határozat hozatalát mellőzte a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az ügyben irányadó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2008. október 8.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő